



فصل ۴

راهنمای تدریس واحدهای یادگیری

سخنی با هنر آموز گرامی

برای این که بتوانید تدریس موفق و مؤثرتری داشته باشید، به نکات زیر توجه کنید:
۱ ابتدا پودمان‌های کتاب را به‌طور خلاصه و با استفاده از نمودار زیر به هنرجویان خود معرفی کنید.



پودمان‌های درس پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی

- ۲ با استفاده از تجربیات تدریس خود و هنرجویانتان در زمینه کتاب‌های پایهٔ دهم، انواع فعالیت‌ها (گفت‌وگو کنید، تمرین کنید، بروشور درست کنید...) و نحوهٔ انجام صحیح آنها را توضیح دهید.
- ۳ با نمایش نمودارهای مربوط در ابتدای هر پودمان، آن را خلاصه معرفی کنید.
- ۴ پیوستگی پودمان‌ها با هم را برای هنرجویان توضیح دهید.
- ۵ بر انجام گروه‌بندی در کلاس با توجه به اصول آن و جلب مشارکت هنرجویان در فعالیت‌های گروهی تأکید کنید.
- ۶ از فیلم‌های آموزشی برحسب موضوع استفاده کنید.
- ۷ بر استفاده از کتاب همراه هنرجو در تمرینات مرتبط تأکید کنید.
- ۸ نحوهٔ ارزشیابی از هر پودمان را شرح دهید.
- ۹ بر انجام صادقانه خود ارزیابی که در پایان هر پودمان آورده شده است، تأکید کنید.
- ۱۰ جلساتی جبرانی برای پاسخ به سؤالات هنرجویان و افزایش شایستگی آنها در پودمان مورد نظر پیش‌بینی و اجرا کنید.

واحد یادگیری ۱

توسعه ارتباط و مشارکت مربی با کودک

واحد یادگیری در یک نگاه



این قسمت اولین پودمان درس مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی است. زمان آموزش ۶۰ ساعت است که به صورت ۲۴ ساعت نظری و ۳۶ ساعت عملی تدریس می‌شود. بسته یادگیری این واحد یادگیری شامل کتاب‌درسی، کتاب راهنمای هنرآموز و کتاب همراه هنرجو، فیلم و پوستر آموزشی است. مسیر یادگیری و ساعت آموزشی هر مرحله از این واحد یادگیری با احتساب ۴۰٪ نظری و ۶۰٪ عملی است.

کلید واژه‌ها: ارتباط، مشارکت، کودک، مربی، مربی یار، مدیر، کارکنان، والدین، آموزش خانواده، نیازسنجی آموزشی، سامان‌دهی ورود کودکان، تحویل کودک، ورود روزانه، ورود نخستین، سامان‌دهی خروج کودکان، حمل‌ونقل ایمن

ابزار: لوازم‌التحریر، تصاویر، فیلم و پوستر آموزشی، کتاب همراه هنرجو، راهنمای هنرآموز

فضا: کارگاه/ کلاس، فضای مرکز پیش از دبستان

هدف توانمندسازی ۱-۱: شیوه‌های برقراری ارتباط مؤثر با کودک را توضیح دهد.

ابتدا هنرجویان را بر اساس شرایط و وضعیت موجود آنها، در گروه‌های سه تا پنج نفره با در نظر گرفتن قوانین، گروه‌بندی کنید. سپس به معرفی اهداف کتاب، پودمان‌های آن، نقش کتاب در تربیت مربی و مربی‌یار کودک، چگونگی کسب شایستگی در هر پودمان و کل کتاب بپردازید و هدف توانمندسازی ۱-۱ را معرفی کنید. چگونگی انجام فعالیت‌های مختلف را با ارجاع هنرجویان به کتاب‌های پایهٔ دهم، با آنها مرور کنید و آنها را برای انجام فعالیت (۱) در پودمان (۱) آماده کنید.

فعالیت ۱



از هنرجویان بخواهید تصویر مورد نظر را با دقت مشاهده کنند. با استفاده از تجربیات خود، درمورد ارتباط مربی با کودکان در مراکز پیش از دبستان گفت‌وگو کنند. نظرات خود را در مورد ارتباط و اهمیت آن در زندگی در کلاس ارائه دهند. با جمع‌بندی نظرات هنرجویان، به ارائه تعریفی از ارتباط و اهمیت آن در زندگی بپردازید. توجه آنها را به نکات مهم جلب کنید و در مورد آن نکات گفت‌وگو کنید و هنرجویان را برای انجام فعالیت (۲) راهنمایی کنید:

نکته ۱: همهٔ روابط من با دیگران از رابطهٔ من با من آغاز می‌شود.

نکته ۲: نگاه محبت‌آمیز مربی به چهرهٔ کودک، مایهٔ آرامش اوست.

فعالیت ۲



از هنرجویان بخواهید با توجه به آنچه در مورد ارتباط و اهمیت آن آموخته‌اند و با استفاده از تجربیات خود در مورد روابط با هم‌کلاسی‌های خود، در گروه‌های کلاسی، در مورد تأثیر ارتباط کودک با مربیان خود در مراکز پیش از دبستان گفت‌وگو کنند و نظرات خود را در کلاس ارائه دهند. آنها را برای انجام «بیشتر ببندیشیم» هدایت کنید. با جمع‌بندی نظرات هنرجویان در مورد ارتباط مؤثر مربی با کودک، با آنها گفت‌وگو کنید و توجهشان را به نمودار (۱) جلب کنید. در مورد عوامل آن با توجه به ارتباط مؤثر بین افراد و به خصوص رابطهٔ مربی با کودک گفت‌وگو کنید.

اهداف طراحی فعالیت‌هایی با عنوان «بیشتر بیندیشیم» شامل موارد زیر است:

۱ تقویت فراشناخت هنرجو: شناخت هنرجو نسبت به شناخت خود؛ یعنی بداند که چقدر می‌داند.

۲ تقویت سؤال کردن هنرجو: با تقویت سؤال کردن، سرنخ‌هایی به هنرجو ارائه می‌شود که می‌تواند باعث افزایش علاقه، کنترل رفتار، فعال بودن در جریان یادگیری و رشد تفکر انتقادی و خلاق در او شود. یادگیرندگان قوی می‌دانند که چقدر می‌دانند و تفاوت یادگیرندگان در همین فراشناخت آنها است.

فعالیت ۳



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، با توجه به عناصر ارتباط مؤثر با کودک، در خصوص فواید ارتباط مؤثر مربی با کودک گفت‌وگو کنند و نظرات خود را در کلاس ارائه دهند. با استفاده از نظرات و جلب مشارکت آنها در گفت‌وگوهای کلاسی، در مورد هفت مورد ارائه شده در این زمینه با آنها گفت‌وگو کنید.

فعالیت ۴



از هنرجویان بخواهید هر کدام با توجه به اهمیت ارتباط با کودک، به کمک تجربیات خود و آموخته‌هایشان از کتاب دانش فنی پایه سال دهم و مهارت‌های رشد کلامی کودک پایه یازدهم، با تهیه کارت‌های تصویری، قصه‌ای برای نشان دادن ارتباط مؤثر یک مربی با کودک نشان دهند. می‌توانید از آنها بخواهید نمایشگاهی از این کارت‌ها در کلاس برگزار کنند و هر هنرجو، با استفاده از کارت‌های خود، قصه خود را بخواند. برای نمونه می‌توانید از مطالب زیر استفاده کنید:

دانستنی‌ها هنرآموز



قصه خرگوش با هوش



شکل ۱- نمونه کارت‌های تصویری

همچنین می‌توانید قصه زیر را برای آنها بخوانید و از آنها بخواهید کارت تصویری آن را درست کنند و در کلاس آن را برای هم گروه‌های خود اجرا کنند و چگونگی برقراری ارتباط را نمایش دهند.

در جنگل سرسبز و قشنگی، خرگوش باهوشی زندگی می‌کرد. یک گرگ پیر و یک روباه بدجنس هم همیشه نقشه می‌کشیدند تا این خرگوش را شکار کنند. ولی هیچ‌وقت موفق نمی‌شدند.

یک روز روباه مکار به گرگ گفت: من نقشه جالبی دارم. این دفعه می‌توانیم خرگوش

را شکار کنیم.

گرگ گفت: چه نقشه‌ای؟

روباه گفت: تو برو ته جنگل، همان جا که قارچ‌های سمّی رشد می‌کند و خودت را به مردن بزنی. من پیش خرگوش می‌روم و می‌گویم که تو مردی. وقتی خرگوش می‌آید تا تو رو ببیند تو بپر و او را بگیر. گرگ قبول کرد و به همان جایی رفت که روباه گفته بود. روباه هم نزدیک خانه خرگوش رفت و شروع به گریه و زاری کرد.

او با صدای بلند گفت: خرگوش اگر بدانی چه بلایی سرم آمده و همین‌طور با گریه و زاری ادامه داد، دیشب دوست عزیزم، گرگ پیر اشتباهی از قارچ‌های سمّی جنگل خورده و مرده. اگر باور نمی‌کنی برو خودت ببین و همین‌طور که خودش را ناراحت نشان می‌داد، دور شد.

خرگوش از این خبر خوشحال شد و پیش خودش گفت، برم و ببینم چه خبر شده است. او همان جایی رفت که قارچ‌های سمّی رشد می‌کرد. از پشت بوته‌ها نگاه کرد و دید گرگ پیر روی زمین افتاده و تکان نمی‌خورد.

خوشحال شد و گفت از شر این گرگ بدجنس راحت شدیم. خواست جلو برود و از نزدیک او را ببیند، اما قبل از اینکه از اینک از پشت بوته‌ها بیرون بیاید پیش خودش گفت: اگر زنده باشد چی؟ آن وقت مرا یک لقمهٔ چپ می‌کند. بهتر است احتیاط کنم و مطمئن شوم که او حتماً مرده است.

بنابراین از پشت بوته‌ها با صدای بلند، طوری که گرگ بشنود، گفت: پدرم به من گفته وقتی گرگ می‌میرد، دهنش باز می‌شود، ولی گرگ پیر که دهانش بسته است. گرگ با شنیدن این حرف کم‌کم و آهسته دهانش را باز کرد تا به خرگوش نشان بدهد که مرده است.

خرگوش هم که با دقت به دهان گرگ نگاه می‌کرد متوجه تکان خوردن دهان گرگ شد و فهمید که گرگ زنده است. بعد با صدای بلند فریاد زد: ای گرگ بدجنس، تو اگر مرده‌ای پس چرا دهانت تکان می‌خورد. پاشو پاشو باز هم حقهٔ شما نگرفت و با سرعت از آنجا دور شد.

همچنین می‌توانید کارت‌های تصویری شکل ۲ را به هنرجویان خود نشان دهید و از آنها بخواهید با رسم مجدد آن داستانی برای آن بنویسند.



شکل ۲- نمونه کارت‌های تصویری

فعالیت ۵



ابتدا منابع علمی معتبر، روش استفاده از این منابع و چگونگی دست‌یابی به آنها را برای هنرجویان خود یادآوری کنید. سپس از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی خود، مجموعه‌ای از احادیث و روایات پیامبر ﷺ و ائمه اطهار ﷺ پیرامون ارتباط با کودکان را با جست‌وجو در این منابع جمع‌آوری کنند و نتیجه را به صورت بروشور در کلاس ارائه دهند. از احادیث زیر می‌توانید استفاده کنید:

دانستنی‌ها
هنرآموز



- ۱ پیامبر خدا ﷺ فرمود: کودکان خود را دوست بدانید و با آنان مهربان باشید. وقتی به آنها وعده‌ای می‌دهید، حتماً وفا کنید؛ زیرا کودکان، شما را رازق خود می‌پندارند.^۱
- ۲ پیامبر خدا ﷺ فرمود: هر کس فرزند خود را ببوسد، خداوند بزرگ برای او کار نیکی می‌نویسد. هر کس فرزند خویش را شادمان کند، خداوند نیز در روز قیامت وی را شادمان می‌کند. هر کس به فرزندش قرآن بیاموزد، آن فرزند در روز قیامت همراه پدر و مادرش فرا خوانده می‌شود تا دو جامه بر تن آن دو ببوشند؛ به گونه‌ای که چهره‌های بهشتیان از فروغشان بدرخشند.
- ۳ پیامبر خدا ﷺ فرمود: نوزادان خود را به سبب گریه‌شان کتک نزنید.
- ۴ پیامبر خدا ﷺ فرمود: مهر خداوندی از آن کسی باد که فرزند خود را در نیکو شدنش یاری دهد. روایت گر حدیث می‌گوید: به حضرت عرض کردم: چگونه می‌تواند او را در نیکو شدنش یاری دهد؟ حضرت فرمودند: کاری را که به آسانی انجام داده است، از وی بپذیرد؛ از کاری که انجام دادن آن برایش سخت است، در گذرد؛ او را به کاری بیش از توانش و اندارد؛ و وی را نادان نپندارد.
- ۵ پیامبر خدا ﷺ فرمود: هر کس نزدش کودکی باشد، باید با او کودکانه رفتار کند.
- ۶ شخصی می‌گوید: از دست فرزندم نزد امام کاظم علیه السلام شکایت کردم. حضرت به من فرمودند: او را کتک نزن و با وی قهر کن، اما آن را طولانی نکن.
- ۷ امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: روزی پیامبر خدا ﷺ نماز ظهر را با مردم به جای آوردند و دو رکعت پایانی نماز را با شتاب خواندند. چون نماز پایان یافت، مردم به آن حضرت عرض کردند: آیا در نماز اتفاقی رخ داد؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: مگر چه شده است؟ عرض کردند: دو رکعت پایانی نماز را با شتاب خواندید. پیامبر صلی الله علیه و آله به آنان فرمودند: مگر شما فریاد بلند آن کودک را نشنیدید؟
- ۸ پیامبر خدا ﷺ فرمود: به بزرگسالان خود احترام کنید و نسبت به کودکان خویش ترحم و عطف نمایند.^۲
- ۹ پیامبر خدا ﷺ نشسته بود، حسن و حسین علیهما السلام وارد شدند، حضرت به احترام آنها از جای برخاست و به انتظار ایستاد. حرکت آن دو به سوی پیامبر به طول انجامید. رسول اکرم صلی الله علیه و آله به طرف کودکان پیش رفت و از آنان استقبال کرد. هر دو را بر دوش خود سوار کرد و فرمود: فرزندان عزیز، مرکب شما چه خوب مرکبی است و شماها چه سواران خوبی هستید!^۳
- ۱۰ امام علی علیه السلام فرمود: کسی که کودکی دارد باید (در راه تربیت او) کودکانه رفتار نماید.^۴

۱- وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶.

۲- عیون اخبار الرضا، ص ۱۶۳.

۳- بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۸۰.

۴- وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶.

۱۱ پیامبر خدا ﷺ فرمود: خداوند دوست دارد که میان فرزندانان عادلانه رفتار کنید، حتی در بوسیدن آنها^۱.
 هنرجویان باید بعد از تهیهٔ احادیث، آنها را در بروشوری جمع‌آوری کنند و در پوشهٔ خود نگهداری کنند. می‌توانید نمونهٔ بروشورهای زیر را به هنرجویان خود معرفی کنید.



شکل ۳- نمونه بروشور

هنرجویان همچنین با بهره‌گیری از مطالب فصل (۵) کتاب دانش فنی پایه سال دهم، در مورد نقش رسانه‌ها در نشان دادن ضرورت و اهمیت ارتباط مؤثر با کودک در منابع علمی جست‌وجو کنند و اطلاعات بیشتری در این زمینه جمع‌آوری کنند و بر حسب زمان کلاس، نتیجه را با هم کلاسی‌های خود به اشتراک گذارند.

فعالیت ۶



هنرجویان را برای انجام این فعالیت تصویرخوانی هدایت کنید. از آنها بخواهید به شکل (۲) نگاه کنند و در مورد ارتباط کودکان با یکدیگر و مشارکت آنها در انجام فعالیت‌ها با یکدیگر در گروه‌های کلاسی گفت‌وگو کنند؛ پیام‌های تصویر را با توجه به موضوع یادداشت کنند و آنها را با سایر گروه‌ها به اشتراک بگذارند و فهرستی از عوامل مؤثر در ایجاد این نوع ارتباط‌های کودکان تهیه کنند. نتایج گفت‌وگوها را با کمک هنرجویان جمع‌بندی کنید و در مورد مهارت‌های اجتماعی، با هدایت آنها به شکل (۳)، برای آنها توضیح دهید. در مورد ویژگی‌های مهارت‌های اجتماعی با استفاده از نظرات آنها و بهره‌گیری از مثال‌های تصویری یا سایر مهارت‌ها با ارجاع آنها به جدول مهارت‌های اجتماعی کتاب همراه هنرجو، با آنها گفت‌وگو کنید.

فعالیت ۷



برای اطمینان از این که هنرجویان مهارت‌های اجتماعی را درک کرده‌اند، با استفاده از روش مشارکتی، از آنها بخواهید با توجه به ویژگی‌های مهارت‌های اجتماعی، یکی از رفتارهای دوست خود مانند شرکت او در فعالیت‌های گروهی را در نظر بگیرید و ویژگی‌های آن را بررسی کنید و نتیجه را به صورت فهرست در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۸



با جمع‌بندی نتایج فعالیت قبل، از گروه‌های کلاسی بخواهید با مشاهده شکل (۴) در مورد رفتارهای کودکان که مهارت‌های اجتماعی آنها را نشان می‌دهد گفت‌وگو کنند و رفتار اجتماعی کودکان در کمک به دوست خود را بررسی کنند. نکته مهم در انجام این فعالیت، مقایسه و واکنش کودکان نسبت به یکدیگر است. با ارائه نظریات هنرجویان در این مورد و با مشارکت آنها، در مورد پیامدهای مهارت‌های اجتماعی با آنها گفت‌وگو کنید و با استفاده از نظریات آنها، فهرستی از این پیامدها را در کلاس ارائه دهید. در این مورد، توجه آنها را به نکته مربوط جلب کنید و در مورد آن با آنها گفت‌وگو کنید.

نکته

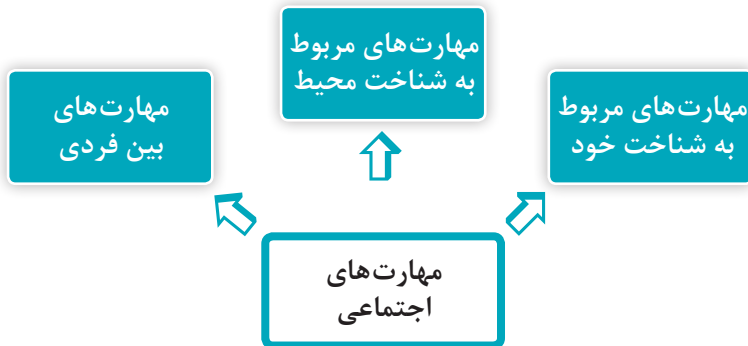


افرادی که مهارت‌های اجتماعی ضعیفی دارند، در معرض روبه‌رو شدن با پیامدهای منفی، شامل طرد شدن توسط همسالان، ظهور اختلال‌های روان‌شناختی، گوشه‌گیری و عملکرد تحصیلی پایین هستند. می‌توانید از آنها بخواهید پیامدهای یادگیری مهارت‌های اجتماعی را در سطح وسیع‌تر در جامعه در نظر بگیرید و در این مورد نظرات خود را در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۹



با انجام فعالیت ۷ و ۸ و مراجعه به کتاب همراه هنرجو، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های خود با توجه به شکل (۵) و (۶) و گفت‌وگو در مورد مهارت‌های اجتماعی، یک تقسیم‌بندی از مهارت‌های اجتماعی کودک ارائه دهند. با جمع‌بندی و استفاده از نظرات آنها، ضمن ترسیم نموداری مانند نمودار زیر، انواع مهارت‌های اجتماعی را به آنها معرفی کنید. (نمودار ۱)



نمودار ۱- مهارت‌های اجتماعی



برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانید از مطالب زیر استفاده کنید:

مدیریت مهارت‌های اجتماعی برای تغییر رفتار
نیازهای زندگی امروز، تغییرات سریع اجتماعی و فرهنگی، تغییر ساختار خانواده، شبکه گسترده و پیچیده ارتباطات انسانی و نیز تنوع، گستردگی و هجوم منابع اطلاعاتی، انسان‌ها را با چالش‌ها، استرس‌ها و فشارهای متعددی روبه‌رو کرده است که مقابله مؤثر با آنها نیازمند توانمندی‌های روانی - اجتماعی است. مهارت‌های زندگی که از طریق آموزش و تجربه قابل استفاده است موجب ثبات شخصیت و هویت بخشی عمیق، توسعه فرهنگ فردی و رضایت، مقبولیت و موفقیت در زندگی فرد می‌شود. باید بدانید که همه مشکلات، با رعایت یک اصل مهم، به راحتی از بین خواهند رفت؛ یعنی تعیین «بایدها و نبایدها».

مهارت‌های زندگی شامل مجموعه‌ای از توانایی‌ها هستند که قدرت سازگاری و رفتار مثبت و کارآمد را افزایش می‌دهند؛ در نتیجه شخص قادر می‌شود بدون اینکه به خود یا دیگران صدمه بزند، مسئولیت‌های مربوط به نقش اجتماعی خود را بپذیرد و با چالش‌ها و مشکلات روزانه زندگی به شکل مؤثر روبه‌رو شود. محققان تأثیر مثبت مهارت‌های زندگی را در کاهش سوء مصرف مواد، استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های هوشی و شناختی، پیشگیری از رفتارهای خشونت‌آمیز، افزایش خود اتکایی و اعتماد به نفس و غیره مورد تأیید قرار داده‌اند؛ به‌ویژه در کاهش سوء مصرف مواد بر نقش کلیدی مهارت‌های زندگی تأکید می‌شود. همچنین آموزش این مهارت‌ها به عنوان یک روش عام پیشگیری از آسیب‌های فردی و اجتماعی مورد تأکید بوده است.

مهارت‌های ده‌گانه زندگی

مهارت‌های زندگی توانمندی‌هایی هستند که فرد را برای رویارویی با مشکلات و حل آنها، سازگاری بیشتر با خود و دیگران و دستیابی به زندگی بهتر آماده می‌سازد. رمز برخورداری از این مهارت‌های ده‌گانه دانستن، تمرین و به‌کارگیری هر چه بیشتر در زندگی روزمره است.

۱ خودآگاهی: مهارت خودآگاهی، توانایی شناخت از نقاط ضعف و قوت خواسته‌ها، نیازها، رغبت‌ها و تصویر واقع بینانه از خود است تا حقوق فردی، اجتماعی و مسئولیت‌های خود را بهتر بشناسیم. با کسب این مهارت، به این سؤال اساسی که «من کیستم؟» پاسخ می‌گوییم.

۲ همدلی: همدلی یعنی اینکه فرد بتواند زندگی دیگران را حتی زمانی که در آن شرایط قرار ندارد، درک کند. همدلی به فرد کمک می‌کند تا بتواند انسان‌های دیگر را حتی وقتی با آنها متفاوت است، بپذیرد و به آنها احترام بگذارد. همدلی روابط اجتماعی را بهبود می‌بخشد و به ایجاد رفتارهای حمایت‌کننده و پذیرنده نسبت به انسان‌های دیگر، منجر می‌شود. این مهارت موجب می‌شود تا به دیگران توجه کنیم و آنها را دوست داشته باشیم و خود نیز مورد توجه و دوست داشتن دیگران

قرار بگیریم و با ایجاد روابط اجتماعی بهتر به هم نزدیک تر شویم.

۲ ارتباط مؤثر: کسب این مهارت به ما می آموزد برای درک موقعیت دیگران چگونه به سخنان آنان فعالانه گوش دهیم و چگونه دیگران را از احساس و نیازهای خود آگاه کنیم تا ضمن به دست آوردن خواسته های خود، طرف مقابل نیز احساس رضایت کند.

۴ روابط بین فردی: مهارتی است که موجب می شود ضمن تقویت روحیه مشارکت، روابط بین فردی مثبت و مؤثر با انسان های دیگر ایجاد شود. یکی از این موارد، توانایی ایجاد روابط دوستانه است که در سلامت روانی و اجتماعی، روابط گرم خانوادگی، به عنوان یک منبع مهم روابط اجتماعی سالم، نقش بسیار مهمی دارد.

۵ تصمیم گیری: مهارت تصمیم گیری به ما کمک می کند تا با اطلاعات و آگاهی کافی و با توجه به اهداف واقع بینانه خود، از بین راه حل های مختلف، بهترین راه حل را انتخاب کنیم و به کار بگیریم و پذیرای پیامدهای آن نیز باشیم. این توانایی به فرد کمک می کند تا به نحو مؤثرتری در مورد مسائل تصمیم گیری کند. اگر کودکان و نوجوانان بتوانند فعالانه در مورد اعمالشان تصمیم گیری کنند، جوانب مختلف انتخاب را بررسی نمایند و پیامد هر انتخاب را ارزیابی کنند، مسلماً در سطوح بالاتر بهداشت روانی قرار خواهند گرفت.

۶ توانایی حل مسئله: مهارت حل مسئله این توانایی را به ما می دهد که با توجه به تجارب عملی و توانمندی های ذهنی خود بتوانیم در جهت حل مسئله یا مشکل قدم برداریم و به نتیجه مطلوب دست یابیم. این توانایی همچنین فرد را قادر می سازد تا به طور مؤثرتری مسائل زندگی را حل کند. مسائل مهم زندگی چنانچه حل نشده باقی بمانند، استرس روانی ایجاد می کنند که به فشار جسمی منجر می شود.

۷ تفکر خلاق: فکر کردن مهارتی است که از کودکی می آموزیم. مهارت تفکر خلاق، قدرت کشف و تولید اندیشه جدید را برای ما فراهم می آورد و به ما کمک می کند در مواجهه با حوادث ناگوار چگونه احساسات منفی خود را به احساسات مثبت تبدیل کنیم. در این تفکر هیچ گاه مشکل یک عامل مزاحم به حساب نمی آید، بلکه یک فرصت برای کشف راه حل های نو و بدیع تلقی می شود که تاکنون کسی به آن توجه نکرده است.

۸ تفکر انتقادی: تفکر نقادانه نوعی دیگر از تفکر است. کسب این مهارت به ما می آموزد تا هر چیزی را به سادگی قبول یا رد نکنیم، ابتدا در مورد آن موضوع سؤال و استدلال کنیم، سپس بپذیریم یا رد کنیم. کسانی که از تفکر نقادانه برخوردارند، فریب دیگران را نمی خورند و به راحتی به گروه ها، افراد و غیره جذب نمی شوند، چرا که همواره با سؤال کردن به عاقبت کار می اندیشند.

۹ **مقابله با هیجان‌های ناخوشایند:** این توانایی فرد را قادر می‌سازد تا هیجان‌ها را در خود و دیگران تشخیص دهد، نحوه تأثیر هیجان‌ها بر رفتار را بداند و بتواند واکنش مناسبی به هیجان‌های مختلف نشان دهد. اگر با حالات هیجانی، مثل غم و خشم یا اضطراب درست برخورد نشود، این هیجان تأثیر منفی‌ای بر سلامت جسمی و روانی خواهد گذاشت و برای سلامت، پیامدهای منفی به دنبال خواهد داشت.

۱۰ **توانایی مقابله با استرس:** این توانایی شامل شناخت اضطراب‌های مختلف زندگی و تأثیر آنها بر فرد است. شناسایی منابع اضطراب و نحوه تأثیر آن بر انسان، فرد را قادر می‌سازد تا با اعمال و موضع‌گیری‌های خود فشار و اضطراب را کاهش دهد.

فواید و کاربردهای مهارت زندگی:

- ۱ نحوه کنار آمدن با انتظارات متفاوت خود، خانواده، همسر، فرزندان، دوستان، همکاران، فامیل و جامعه؛
- ۲ روابط لذت‌بخش و رشددهنده با امکانات، تکنولوژی و محیط زندگی؛
- ۳ دفع فشارهای روانی از طرف محیط‌های متفاوت؛
- ۴ سازگاری با مسائل اقتصادی و نیازهای معیشتی؛
- ۵ مدیریت خانواده و تربیت فرزندان؛
- ۶ تقویت اعتماد به نفس؛
- ۷ رشد و تقویت عواطف و احساسات انسانی؛
- ۸ شناخت و کنترل هیجانات و احساسات خود و دیگران؛
- ۹ تقویت مهارت‌های ارتباطی؛
- ۱۰ تأمین سلامت جسمی و بهداشت روانی؛
- ۱۱ رفع درگیری‌ها و تنش‌های درونی؛
- ۱۲ تأمین آرامش و لذت زندگی؛
- ۱۳ رشد شخصی، خود شکوفایی، بالندگی، خوشبختی و شادابی.^۱

از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، با مراجعه به کتاب همراه هنرجو و کتاب‌درسی، فهرستی از مهارت‌های اجتماعی مربوط به شناخت خود، شناخت محیط و مهارت‌های بین فردی را تهیه کنند و با ارائه در کلاس، با نظارت شما فهرستی کامل از انواع مهارت‌های اجتماعی ارائه دهند. در مورد انواع مهارت‌های اجتماعی توضیح کاملی ارائه دهید.

فعالیت ۱۰



۱- برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانید به کتاب‌های مهارت‌های زندگی تهیه شده توسط هسته مشاوره وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی مراجعه کنید.

فعالیت ۱۱



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، با مطالعه داستان علی در فعالیت ۱۱، فهرستی از مهارت‌های اجتماعی که او لازم است یاد بگیرد را تهیه کنند و در کلاس ارائه دهند.^۱ با مشارکت آنها، فهرست تهیه شده توسط گروه‌ها را با هم مقایسه کنید. از آنها بخواهید فهرستی جامع در کلاس ارائه دهند.

پیشنهاد: می‌توانید داستان علی را با مشارکت گروه‌های کلاسی و استفاده از روش ایفای نقش در کلاس نمایش دهید.

برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانید از مطالب زیر استفاده کنید:

دانستنی‌ها
هنرآموز



روش ایفای نقش در تکوین شخصیت فردی و اجتماعی فراگیرندگان سهم بسزایی دارد. این روش در تقویت و بهبود روابط اجتماعی هنرجویان یک سیاست اصولی است. در این روش، هنرجویان براساس علایق خویش، نقش‌های مورد نظر را انتخاب می‌کنند و با نظارت هنرآموز و همکاری همکلاسان، به ایفای نقش می‌پردازند. از این طریق، آموزش قوانین و روابط اجتماعی حاکم بر جامعه بهتر انجام می‌شود و به یادگیری مؤثر و کارآمد می‌انجامد. زیرا هنرجویان ضمن شناخت هنجارهای اجتماعی، به تحلیل آنها می‌پردازند و در حین ایفای نقش، نگرش خود را تثبیت می‌کنند. و نوعی ارتباط عاطفی و انسانی با دیگران برقرار می‌سازند. در این روش، مهارت‌های کلامی آنان نیز تقویت می‌شود که خود سبب ساز درک اطراف است. روش تدریس ایفای نقش به این صورت اجرا می‌شود که هنرآموز بر اساس موقعیت یا موضوع درس و با تقسیم‌بندی موضوعات و سرفصل‌ها، نمایشی را طراحی می‌کند، تعدادی از هنرجویان را انتخاب می‌کند، به هر کدام نقشی می‌دهد و در حین انجام نمایش نیز خطاها را تصحیح می‌کند و روند انجام نمایش را مدیریت می‌کند. عده‌ای از هنرجویان وارد نمایش می‌شوند. بقیه که مشاهده‌گر هستند، وظیفه پرسش‌گری و نتیجه‌گیری دارند و مشاهده‌گر فعال محسوب می‌شوند.

امتیازات روش ایفای نقش:

- ۱ ایجاد شور و شوق و انگیزه درونی در هنرجویان
- ۲ مشارکت و فعالیت هنرجویان
- ۳ کاهش کم‌رویی و خجالت هنرجویان
- ۴ افزایش مهارت‌های روانی حرکتی در هنرجویان
- ۵ کسب نگرش‌های جدید و قبول ارزش‌های اجتماعی
- ۶ تقویت قدرت مدیریت و سازماندهی

۱- برای انجام این فعالیت لازم است هنرجویان را به مطالعه انواع مهارت‌های اجتماعی و جدول رشد اجتماعی در کتاب همراه هنرجو ترغیب کنید.

شرکت کنندگان در روش ایفای نقش:

- معلم (هنرآموز)
- تعدادی از هنرجویان در نقش بازیگر اصلی
- بقیه هنرجویان به عنوان تماشاچی

مراحل روش ایفای نقش

مرحله اول: انتخاب موضوع: شناسایی و انتخاب موضوع اولین قدم برای الگوی ایفای نقش است و انتخاب آن به دو صورت انجام می‌شود: موضوع درس (مورد تدریس) یا موضوعات دلخواه که هنرجویان کلاس براساس علایق خود انتخاب می‌کنند، در هر دو صورت، باید ابعاد گوناگون آن تشریح و به کلیه هنرجویان تفهیم گردد تا ایفاگران نقش‌ها، مفهوم اصلی را درک کنند. در این مرحله، موارد زیر باید رعایت شود:

- واضح و روشن و قابل فهم باشد.
- مورد علاقه هنرجویان باشد.
- دارای اهداف مهم اجتماعی باشد.
- در ساختار الگوی ایفای نقش قابل اجرا باشد.
- واژه‌های موجود در موضوع تعریف و مشخص گردد.
- جذاب و متناسب با توانایی‌های ذهنی و روانی هنرجویان باشد.

مرحله دوم نوشتن نمایش نامه: نگارش نمایش نامه، پیکره اصلی الگوی ایفای نقش است. در این مرحله، کلیه فعالیت‌ها از شروع تا پایان به صورت محاوره‌ای نوشته می‌شود و هنرجویان با کمک و همکاری هنرآموز خود، مراحل را می‌نویسند. اهداف اصلی موضوع درس باید در یکایک مراحل گنجانده شود. رعایت ارزش‌های اجتماعی و پرهیز از عادت‌های نامطلوب و محتوای نامناسب الزامی است. بنابراین، محتوای اصلی در ایفای نقش، همین مرحله است و پیام اصلی درس باید در این قسمت مطرح و از طریق اجرای آن به دانش‌آموزان منتقل شود. هنرجویان باید راه‌کارهای اجرایی را در مراحل بعد اجرا کنند. در این مرحله، رعایت توان هنرجویان، اطلاعات و زمینه‌های فکری آنان اهمیت بسیار دارد. نمایش نامه باید دارای ابتدا و انتها باشد و متن، آموزش‌های لازم را بدهد. جملات باید کوتاه و قابل فهم باشد. بین جملات و تنظیم محتوا باید ارتباط و توالی منطقی وجود داشته باشد و موضوعات به صورت اصولی هم جهت باشند.

مرحله سوم تعیین نقش‌ها: انتخاب بازیگران براساس توانایی و علاقه آنان به نقش‌های مورد نظر، مهم‌ترین بخش الگوی ایفای نقش است. فعالیت‌های لازم برای مراحل الگو، در این مرحله مشخص می‌گردد و تعداد نقش‌ها و گزینش افراد و

دیگر موارد اجرایی باید مد نظر باشد. شناخت شخصیت افراد و ویژگی‌های رفتاری، ساختار بدنی (قد، وزن، سن و غیره) اهمیت زیادی دارد. معلم یا هنرآموز در مقام کارگردان نمایش، قبل از هر چیز باید بازیگران را خوب بسنجد، توانایی‌های آنان را بشناسد و برای ایفای نقش‌های مورد نظر پیشنهاد کند. نظر هنرجویان تماشاچی نیز در این انتخاب مؤثر است. گفتنی است که تفسیر و تبیین نقش‌های مثبت و منفی ارزش بسیار دارد، زیرا ممکن است بعضی نقش‌ها که به ظاهر منفی باشد، تأثیر سوئی بر فراگیرندگان بگذارد. بنابراین نباید شخصیت افراد را براساس نقش‌ها تعریف کرد. به علاوه، در درس‌های دیگر نقش‌ها باید عوض شود و یک نفر، همیشه بازیگر یک نوع نقش نباشد.

مرحله چهارم تهیه امکانات و تجهیزات لازم: براساس نمایش‌نامه تدوین شده، امکانات مورد نظر باید شناسایی و فراهم گردد. نقش این وسایل در تکوین و تقویت روند اجرا و اثرگذاری نمایش‌نامه، بسیار مهم است و به ویژه برای فراگیرندگان جذابیت و کشش خاصی دارد. ساخت فضا، صحنه‌آرایی مناسب و دیگر ملزومات یا امکانات، باید فراهم آید و نحوه کاربرد آنها برای بازیگران تشریح شود. بهتر است از وسایل ساده و قابل دسترس استفاده شود و وسایل صحنه را خود هنرجویان بسازند.

مرحله پنجم آمادگی و تمرین مقدماتی: پس از تعیین نقش‌ها و تشریح وظایف، باید آمادگی‌هایی کسب شود. با راهنمایی مربی گروه، بازیگران باید به تمرین مقدماتی بپردازند و از جمله این آمادگی‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- حفظ کردن نقش مربوط به خود
 - مطالعه دقیق تمام نمایش‌نامه برای اطلاع از نقش دیگران
 - شناخت چهره‌ها و گریم صورت و دیگر اعضا در صورت نیاز
 - شناخت و ساخت وسایل و امکانات
 - شناخت و تمرین مراحل اجرایی به صورت متوالی
- مرحله ششم اجرای نمایش:** در این مرحله، گروه بازیگران در حضور بقیه هنرجویان و هنرآموز، نقش‌های خود را اجرا می‌کنند. حضور هنرآموز در مقام هدایت‌کننده و کارگردان، اهمیت بسیار دارد. او باید بازیگران را به صورت غیر مستقیم هدایت کند. مرحله اجرایی الگوی ایفای نقش و انجام دادن نمایش در کلاس، مرحله اصلی است. در این مرحله، تماشاگران با دقت و رعایت دقیق نظم، روند نمایش را تماشا و در صورت امکان، نکات مهم و نظریات اصلاحی خویش را یادداشت می‌کنند. گفتنی است که دیگر اهداف و انتظارات آموزش و پرورش باید در رفتار و گفتار بازیگران نمایان شود. همچنین توجه شود که روند اجرایی نمایش، اهداف را تحت تأثیر قرار ندهد و روش از اهداف دور نشود.
- مرحله هفتم بحث، بررسی و ارزشیابی:** پس از اتمام مرحله اجرا، تماشاگران به صورت گروهی و با هدایت هنرآموز به ارزشیابی و بررسی کلیه مراحل اجرا

می‌پردازند و انتقادات و پیشنهادهای خود را ارائه می‌دهند. هدف از این مرحله اصلاح و تقویت نکات مثبت و رفع نکات منفی نمایش‌نامه و اجرای نقش‌هاست. این پیشنهادها، برای هنرآموز که کارگردان نمایش‌نامه است، اهمیت بسیار دارد؛ زیرا با رعایت آنها، اثر بخشی روش افزایش می‌یابد. در این مرحله، دریافت نمایش‌نامه و روند اجرایی آن بر هنرجویان نیز باید بررسی و تحلیل گردد و اگر آزمونی از محتوای فعالیت، برنامه‌ریزی و اجرا شود، بسیار مفید خواهد بود. این الگو برای یاد دادن نحوه طبقه‌بندی کردن، نحوه فکر کردن و چگونگی دریافت مفهوم به هنرجویان اهمیت دارد، در این الگو هنرآموز به عنوان حامی و هدایت‌گر فرضیه‌های هنرجویان است؛ به نحوی که از قبل مفاهیم را انتخاب می‌کند و در نمونه‌های مثبت و منفی سازمان می‌دهد و فراگیران را جهت نیل به این مفهوم هدایت می‌کند.

برای اینکه بتوانید با ایجاد انگیزه، هنرجویان خود را به کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه تشویق کنید، می‌توانید در مورد سؤال چالشی «رشد اجتماعی چگونه باعث افزایش سازگاری افراد می‌شود؟» با آنها گفت‌وگو کنید و نظرات آنها را با هم به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۱۲



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، با مطالعه موقعیت امید (تنهایی بازی کردن و ندادن اسباب‌بازی‌های خود به دیگران) و مرور پیامدهای اجتماعی، در مورد رفتار او گفت‌وگو کنند. همچنین فهرستی از پیامدهای اجتماعی رفتار امید در ارتباط با هم سالانش را تهیه کنند و در کلاس ارائه دهند. سپس از آنها بخواهید فهرستی از مهارت‌های اجتماعی لازم برای امید را با توجه به اطلاعات خود و مراجعه به کتاب همراه هنرجو در کلاس ارائه دهند. فهرست‌ها را با هم مقایسه کنید و با جمع‌بندی فهرست‌ها، فهرست کاملی تهیه کنید.

فعالیت ۱۳



با هماهنگی با هنرجویان خود از یک مهدکودک بازدید کنید. از هر گروه بخواهید مهارت‌های اجتماعی یک کودک را در فعالیت‌های مختلف، مانند بازی‌های گروهی، فعالیت‌های انفرادی به دقت مشاهده کنند. انواع مهارت‌های اجتماعی او را مشخص کنند و گزارش آن را در کلاس ارائه کنند. برای تهیه گزارش می‌توانید از نمونه صفحه بعد استفاده کنید:

نمونه فرم ارائه گزارش مهارت‌های اجتماعی کودک

نام کودک: شغل والدین:		سن کودک: تعداد فرزندان:		جنسیت: چندمین فرزند:	
فعالیت اجتماعی کودک	انواع مهارت‌های اجتماعی		مربوط به شناخت خود	مربوط به شناخت محیط	مهارت‌های اجتماعی بین فردی
	فردی	گروهی			

فعالیت ۱۴



با مروری بر آنچه تاکنون با هنرجویان خود گفت‌وگو کرده‌اید، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی فهرستی از اصول مهم ارتباط مؤثر با کودک را تهیه کنند. اصول را با استفاده از مثال‌های متعدد برای هنرجویان توضیح دهید و از آنها بخواهید در قالب کارت‌های تصویری، آنها را طراحی کنند و در کلاس ارائه دهند. هر گروه کارت‌های خود را تنظیم کنند و در نمایشگاه موقتی که برای این کار ترتیب داده‌اید، برای هم کلاسی‌های خود به نمایش بگذارند. این کارت‌ها می‌تواند از تصاویر روزنامه‌ها و مجلات یا تصاویری نقاشی شده همراه با متن باشند. پیشنهاد: این فعالیت را می‌توانید به صورت مسابقه‌ای در کارگاه اجرا کنید.

هدف توانمندسازی ۱-۲: فعالیت‌هایی برای برقراری ارتباط مؤثر با کودکان طراحی و اجرا کند.

فعالیت ۱۵



با طرح شیوه‌های مهم برقراری ارتباط مؤثر با کودک، معرفی این شیوه‌ها و هدایت آنها به مشاهده تصاویر موجود، در گروه‌های کلاسی، شیوه‌های ارتباطی با کودکان فرضی در سن‌های مختلف را توضیح دهید و از آنها بخواهید این روش‌ها را به صورت‌های مختلف به خصوص نمایش تمرین کنند تا بتوانند این شیوه‌ها را در ارتباط با کودک به کار بگیرند. سعی کنید با مروری بر مطالب فصل ۳ و ۵ کتاب دانش فنی پایه در سال دهم تمرینات مختلف را در این رابطه انجام دهید.

نکته



تمرین روش‌ها به صورت اجرای فعالیت‌ها خیلی مهم است. هنرجویان را به اجرای فعالیت طراحی شده ترغیب کنید.

فعالیت ۱۶



بازدید از یک مرکز پیش از دبستان برای هنرجویان خود هماهنگ کنید. از آنها بخواهید فهرستی از شیوه‌های ارتباطی با کودکان در آن مرکز تهیه کنند و آنها را با شیوه‌هایی که آموخته‌اند، مقایسه کنند. سپس نتیجه مقایسه را در قالب یک گزارش در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۱۷



از هنرجویان در گروه‌های کلاسی بخواهید با توجه به اصول طراحی بازی در کتاب دانش فنی پایه سال دهم و جدول رشد جسمی - حرکتی در کتاب همراه هنرجو، یک بازی مشارکتی برای کودکان چهار ساله با هدف آموزش رعایت نوبت طراحی و اجرا کنند. برای کسب اطلاعات بیشتر و تحکیم اطلاعات هنرجویان سؤال چالشی زیر را با آنها به بحث بگذارید: استفاده از شیوه‌های ارتباط مؤثر با کودک چه پیامدهایی برای مربی و کودک دارد؟

هدف توانمندساز ۳-۱: برقراری مشارکت با کودک را توضیح دهد.

فعالیت ۱۸



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، بازی‌های گروهی کودکان را مشاهده کنند و در مورد مشارکت کودکان و شکل‌های مختلف آن در این بازی‌ها گفت‌وگو کنند و نتیجه را در کلاس ارائه دهند. با جمع‌بندی نظریات آنها، تعریفی از مشارکت ارائه دهید و آنها را به مشاهده شکل (۱۴) هدایت کنید.

فعالیت ۱۹



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی با گفت‌وگو و تبادل نظر، هر گروه یک نمونه از فعالیت مشارکتی مانند تشکیل نمایشگاه در کلاس یا هنرستان، برگزاری جشن‌های مذهبی یا ملی، و یا در برگزاری مهمانی خانوادگی با تمیز کردن منزل، و غیره را که در گذشته تجربه کرده‌اند، در گروه توضیح دهند. سپس نظریات خود در مورد دلایل رضایت و یا نارضایتی خود از این فعالیت مشارکتی را در کلاس ارائه دهند. با جمع‌بندی نظرات و هدایت آنها به مبحث اهمیت و ضرورت نقش مشارکت در زندگی کودکان فهرستی تهیه کنید و نتایج را در کلاس به بحث بگذارید.

فعالیت ۲۰



با مروری بر پاسخ‌های هنرجویان در فعالیت قبل، برای درک اهمیت مشارکت در زندگی اجتماعی از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی در مورد نقش مشارکت‌های مردمی در کاهش آلاینده‌های هوا برای داشتن هوایی پاک گفت‌وگو کنند و نتیجه

را در کلاس ارائه دهند. برای جمع‌بندی نهایی از مفهوم مشارکت، در مورد نکته مهم این قسمت از طریق پرسش و پاسخ گفت‌وگو کنید. با توجه به مفهوم درس، با طرح سؤال ذهن‌انگیزی زیر، ذهن آنها را با مفهوم اصلی درس به چالش بکشید و در مورد آن گفت‌وگو کنید:

«چرا مشارکت جهانی در حوزه‌های مختلف اهمیت دارد؟»

فعالیت ۲۱



برای انجام این فعالیت، ابتدا با جمع‌بندی نظرات هنرجویان در فعالیت قبل، با استفاده از روش پرسش و پاسخ، در مورد پیش‌نیازهای مشارکت با آنها گفت‌وگو کنید. هنرجویان با توجه به شکل (۱۷)، پیش‌نیازهای مشارکت موجود در شکل را مشخص کنند و نتیجه را در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۲۲



از هنرجویان بخواهید با توجه به پیش‌نیازهای مشارکت و در نظر گرفتن یکی از فعالیت‌های مشارکتی در زندگی شخصی خود، مانند فعالیت ۱۹، در گروه‌های کلاسی جدول مربوط را کامل کنند و بعد از جمع‌بندی نظرات گروه کلاسی خود، نتیجه را در کلاس ارائه دهند. سپس به عنوان فعالیت مکمل آن براساس نتایج به دست آمده در قسمت الف، راهکارهایی برای مشارکت بیشتر در فعالیت‌های گروهی کلاس ارائه دهند. در پایان این فعالیت، فهرستی از راهکارهای ارائه شده را با مشارکت آنها تنظیم کنید و مروری بر اهمیت هر کدام از آنها با توجه به تجربیات هنرجویان داشته باشید.

فعالیت ۲۳



با نمایش نمودار در پرده نمایش کلاس، با ترسیم آن روی تابلوی کلاس، با تهیه آن به صورت کپی رنگی و با هدایت توجه هنرجویان به نمودار مراحل مشارکت و با بهره‌گیری از نمونه فعالیت‌های مشارکتی که در کلاس مطرح شده است یا در هنرستان در حال انجام است، با استفاده از نظرات هنرجویان، در مورد مراحل مشارکت گفت‌وگو کنید. از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی برای ترویج کتاب و کتاب‌خوانی در هفته کتاب با توجه به مراحل مشارکت برنامه‌ریزی کنند و براساس هر یک از مراحل مشارکت، اقدامات لازم را پیش‌بینی کنند. تأکید شما بر انجام اجرای سه مرحله تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و اجرا و دیدن نقش خود در انجام فعالیت‌های گروهی باشد. می‌توانید با جمع‌بندی نظرات آنها برنامه کاملی برای اجرای روز کتاب و کتاب‌خوانی تهیه کنید و از طرف هنرجویان به مدیر هنرستان ارائه دهید و در مراحل اجرا مشارکت را به صورت عملی برای آنها نمایش دهید.

فعالیت ۲۴



با جمع‌بندی نتایج گفت‌وگو در فعالیت قبل، با هدایت آنها به ملاحظه نمودار مربوط، در مورد عوامل تأثیرگذار در موفقیت فعالیت‌های مشارکتی با روش پرسش و پاسخ با هنرجویان گفت‌وگو کنید. فهرستی از این عوامل را با مشارکت آنها تنظیم کنید و در مورد آنها توضیحاتی با بهره‌گیری از مثال‌های ملموس ارائه دهید. از آنها بخواهید فعالیت فرضی (مثلاً یک اردوی زیارتی) را با مشارکت هم‌گروه‌های خود انجام دهند و در مورد عوامل مؤثر در افزایش مشارکت آنها با هنرآموزان و سایر

عوامل اجرایی هنرستان در اجرایی موفق این اردوی زیارتی گفت‌وگو کنند و نقش هر عمل را بررسی کنند. در پایان نتیجه اجرای مشارکتی این اردوی فرضی را با مشخص کردن سهم هر عامل به صورت گزارش در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۲۵



برای نتیجه‌گیری از عوامل تأثیرگذار در فعالیت‌های مشارکتی، با استناد به نمونه فعالیت‌های مشارکتی که تاکنون در کلاس مطرح شده است یا بهره‌گیری از تجربیات هنرجویان، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، گزارشی از یک فعالیت مشارکتی با دوستان خود تهیه کنند و مانند فعالیت قبل، با مشخص کردن سهم هر عامل در موفقیت فعالیت‌های مشارکتی، فهرستی از این عوامل را تهیه کنند و در کلاس ارائه دهند. برای تکمیل توضیحات می‌توانید از مطالب زیر استفاده کنید:

دانستنی‌ها هنرآموز



با این پیام می‌توانید شروع کنید:
«اداره مدارس و کلاس‌ها توسط فعالیت‌های مشارکتی هنرجویان از اهداف و مسائل مهم در مراکز تعلیم و تربیت است.»
از جمله مسائل مهم در مراکز تعلیم و تربیت، اعتمادسازی و ایجاد روابط عاطفی با هنرجویان است تا پس از شناسایی لازم آنها، افراد برجسته در هر بخش اعم از آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی و غیره به عنوان عناصر فعال انتخاب شوند و بتوانند اهداف تعلیم و تربیت را به سایر هنرجویان منتقل کنند و رسیدن به اهداف را سریع‌تر، دقیق‌تر و کامل‌تر محقق سازند. مشارکت هنرجویان در همه امور و محول کردن مسئولیت‌هایی به آنان، موجب پرورش استعدادها بالقوه آنها و تقویت اعتماد به نفس در آنها می‌شود. با این روش، هنرجویان برای پذیرش مسئولیت‌های مختلف در آینده آماده می‌شوند و مسائلی چون ارتباط با خود و خدا، ارتباط با جامعه و ارتباط با طبیعت عملاً به آنها آموزش داده می‌شود و برای آینده نظام مقدس جمهوری اسلامی و مملکت تربیت می‌شوند.

نمونه‌هایی از مشارکت هنرجویان در کلاس:

هنرجویان در کلاس به شیوه‌های گوناگونی می‌توانند مشارکت و فعالیت کنند. هر کدام از این روش‌ها با نوآوری عمل هنرآموز و ایجاد فضایی دوستانه و آمیخته با احترام متقابل در پرورش استعدادها هنرجویان مؤثر است.

برخی از این شیوه‌های مشارکت هنرجویان در کلاس عبارت‌اند از:

- هدایت آموزشی؛
- حفظ کلاس (نماینده کلاس، مسئول کلاس، مسئول دفتر نمره، اداره امور نمازخانه و غیره)؛
- تشکیل گروه‌های علمی، هنری، ورزشی و غیره؛
- تزئین و نظافت کلاس یا کارگاه (فراهم نمودن امکاناتی مناسب در کلاس که به آموزش کمک کند)؛

- مباحث گروهی؛
- پژوهش‌های فردی و گروهی و بازبینی تکالیف درسی؛
- رقابت‌های علمی با هنرجویان کلاس‌های دیگر هنرستان؛
- رعایت بهداشت عمومی و حفظ محیط‌زیست در کلاس یا کارگاه؛
- مسئولیت کتابخانه کلاس یا کارگاه؛
- امور آموزش (به نحوی که تدریس شاگرد محوری باشد و گاهی میزان تدریس را هنرجویان انتخاب کنند)؛
- اداره امور فضاهای ورزشی و هنری هنرستان؛
- انتشارات هنرستان مثل روزنامه‌دیواری و نشریه؛
- راه‌اندازی شورای دانش‌آموزی به منظور اطلاع‌مدیر از نظرات و مشکلات هنرجویان؛
- قالب گروه‌های دانش‌آموزی (نظیر گروه بهداشت محیط، بهداشت تغذیه، هلال‌احمر، ایجاد فضای سبز، گروه سوادآموزی)؛
- انجام مسابقات فرهنگی، ورزشی، هنری، دینی و غیره؛
- انجام خدمات معنوی و عادی به افراد نیازمند و عیادت از بیماران.
- تشکیل گروه ارزیاب برنامه‌ها از هنرجویان.
- برگزاری برنامه‌های صبحگاهی (نظیرمسئول و مدیر اجرایی مراسم صبحگاه، قاری و ترجمه قرآن، گروه پرچم، گروه سرود، دکلمه‌خوان، مسئول سیستم صوتی، مسئول حدیث هفته)؛
- تنظیم برنامه امتحانات؛
- اجرای مراسم مختلف و مناسبت‌های مذهبی و ملی به منظور ایجاد رابطه عاطفی مطلوب در هنرجویان؛
- اداره تعاونی دانش‌آموزان و بوفه هنرستان؛
- مشارکت هنرجویان با اولیا و مربیان برای توسعه مدرسه و حل مشکلات هنرستان؛
- نظم و انضباط مدرسه (نظیر انتظامات هنرستان، انتظامات سالن‌ها و راهرو، انتظامات مراسم‌ها و جشن‌ها و سایر برنامه‌های هنرستان)؛

فعالیت ۲۶



با مروری بر آنچه هنرجویان در مورد مشارکت، پیش‌نیازها و عوامل مشارکت آموخته‌اند، فهرستی از اصول مهم مشارکت با کودک را برای آنها ارائه دهید و با گفت‌وگوی کلاسی، بهره‌گیری از مشارکت و توجه آنها به شکل مورد نظر که فعالیت مشارکتی کودکان را نشان می‌دهد، اصول را معرفی کنید. از آنها بخواهید با توجه به این اصول، فهرستی از آنها را برای موفقیت تیم والیبال هنرستان تهیه کنند (اصولی که هر کدام از بازیکنان برای مشارکت گروهی مطلوب لازم است، باید رعایت کنند). فهرست خود را با فهرست تهیه شده توسط سایر گروه‌ها مقایسه کنند. با جمع‌بندی نظرات هنرجویان و با مشارکت آنها، فهرست را کامل کنید و در کلاس برای آنها ارائه دهید.

توجه

در توضیح اصل پنجم، به جای «در مشارکت اطلاعات باید شفاف باشد»، از عبارت «در مشارکت اطلاعات باید معتبر باشد» استفاده کنید.

فعالیت ۲۷

برای این که هنرجویان بتوانند آنچه را آموخته‌اند، با محیط شغلی آینده خود پیوند دهند، با هماهنگی بازدید از یک مرکز پیش از دبستان ترتیب دهید و با حضور هنرجویان در مرکز از آنها بخواهید به مدت ۳۰ دقیقه، یک فعالیت مشارکتی کودکان را مشاهده کنند و گزارش آن را با مشخص کردن پیش نیازها، عوامل و اصول مشارکت در این فعالیت مشارکتی کودکان تنظیم کنند و در کلاس ارائه دهند. از آنها بخواهید هر فرد خلاصه‌ای از گزارش بازدید خود از مرکز پیش از دبستان را با در نظر گرفتن موارد مهم مرتبط با درس، در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۲۸

این فعالیت یک فعالیت تکمیلی است و برای تحکیم آموخته‌های هنرجویان، استفاده از فناوری‌های جدید، کسب اطلاعات جدید و آشنایی آنها با منابع معتبر علمی و تازه‌های علمی – تخصصی رشته است. با معرفی منابع معتبر که قبلاً معرفی شده‌اند، از آنها بخواهید با جست‌وجو در منابع علمی، در مورد نقش مشارکت بر آماده کردن کودکان برای زندگی و سازگاری آنها تحقیق کنند و نتیجه را به صورت کارت طوماری در کلاس ارائه دهند. برای تهیه کارت طوماری می‌توانید آنها را به کتاب دانش فنی ارجاع دهید یا نمونه‌های زیر را برای آنها نمایش دهید.



شکل ۴- نمونه کارت طوماری

هدف توانمندساز ۴-۱: فعالیت‌هایی برای برقراری مشارکت با کودک طراحی و اجرا کند.

فعالیت ۲۹



در این قسمت لازم است هنرجو آنچه را آموخته است، به صورت عملی تمرین و اجرا کند. با توجه به این هدف در مورد شیوه‌های مشارکت با کودکان با آنها گفت‌وگو و از تجربیات آنها در دسته‌بندی این شیوه‌ها استفاده کنید. بعد از توضیح شیوه‌ها با مثال‌های کاربردی از مرکز پیش از دبستان و هدایت توجه آنها به تصویر موجود در کتاب، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، هر گروه یکی از شیوه‌های مشارکت با کودک را در یک تابلوی تقسیم کار تصویری انجام دهند. برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانید آنها را راهنمایی کنید تا از تجربه‌های مهارتی خود در کتاب دانش فنی پایه سال دهم کمک بگیرند. همچنین می‌توانید برای کسب اطلاعات بیشتر از تصاویر زیر استفاده کنید:



شکل ۵- نمونه تابلوی تقسیم کار

در پایان این فعالیت برای چالش ذهنی بیشتر در مورد سؤال زیر با هنرجویان گفت‌وگو کنید و در صورتی که آنها شیوه‌های دیگری پیشنهاد دادند، فهرست شیوه‌های مشارکت با کودک را کامل کنید: «چه شیوه‌های دیگری در مورد مشارکت با کودک می‌توانید بیان کنید؟».

هدف توانمندساز ۵-۱: حقوق کودک را در توسعه ارتباط و مشارکت با او توضیح دهد.

فعالیت ۳۰



با طرح یک مثال از زندگی اجتماعی مانند «رعایت حقوق دیگران» و توجه آنها به این جمله که «فرزندت بر تو آن است که بدانی او از دوست و خوبی و بدیش در دنیا، به تو منسوب می‌شود و در قبال ولایتی که بر او داری، نسبت به ادب نیکو و راهنمایی‌اش به راه پروردگار، مسئولی»^۱ از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی گفت‌وگو کنند، برداشت خود را از معنی «حق» در زندگی فردی و اجتماعی یادداشت کنند و با توجه به مثال‌ها، هر گروه تعریفی از حق در کلاس ارائه دهند. با جمع‌بندی نظرات آنها و مشارکت‌شان، در مورد معنی کلمه «حق» و مفهوم آن در جامعه گفت‌وگو کنید و مثال‌هایی از حقوق کودکان در جامعه و خانواده ارائه دهید.

فعالیت ۳۱



با جمع‌بندی فعالیت قبل و نتیجه‌گیری از آن، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی در مورد فواید رعایت حقوق کودک گفت‌وگو کنند و فهرستی از این فواید را با توجه به معنی و مفهوم «حق» در کلاس ارائه دهند. نظرات گروه‌ها را دسته‌بندی کنید و فهرستی از این فواید را که بیان‌کننده رعایت حقوق کودکان در جامعه است، با آنها به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۳۲



برای انجام این فعالیت، ابتدا لازم است با معرفی منابع معتبر، هنرجویان را به مطالعه حقوق کودک از نظر اسلام و قوانین کشورمان هدایت کنید و در مورد اهمیت حقوق کودک با آنها گفت‌وگو کنید و به پرسش‌های آنها در این زمینه پاسخ دهید. هر گروه نتایج مطالعات و برداشت و مقایسه خود از موضوع را به صورت پوستر در کلاس ارائه دهد. برای راهنمایی هنرجویان در درست‌کردن پوستر، آنها را به مطالعه کتاب دانش فنی در این زمینه هدایت کنید و از آنها بخواهید اطلاعاتشان را در کلاس با دوستانشان به اشتراک بگذارند. در مراحل کار راهنمای آنها باشید. در پایان، نمایشگاهی از پوسترهای تهیه شده در هنرستان جهت آشنایی سایر هنرجویان در رشته‌های مختلف با هماهنگی مدیر هنرستان برگزار کنید. برای کسب اطلاعات بیشتر در زمینه طراحی پوستر، از مطالب زیر می‌توانید استفاده کنید:

دانستنی‌ها
هنرآموز



آموزش طراحی پوستر در ۵ مرحله کاربردی:
اصول اساسی آموزش طراحی پوستر در ایران و بیشتر کشورهای دنیا براساس معرفی ۵ مؤلفه اصلی در طراحی گرافیکی توسط گرافیست است، به بیان ساده‌تر، هر پوستر از ۵ قسمت تشکیل می‌شود و چنانچه از این تعداد بیشتر باشد، حتماً تعداد قسمت‌های اضافی از چشم مخاطبان جا خواهد ماند و مخاطبان کالا آن قسمت را نمی‌بینند.
اولین گام در آموزش طراحی پوستر: توجه به تصاویر: برای طراحی هر پوستر، ابتدا یک تصویر اصلی و یک پس‌زمینه مناسب و هماهنگ با تصویر اصلی و همچنین در یک هارمونی انتخاب کنید، البته در نظر داشته باشید که رنگ‌های انتخابی

متناسب با صنعت مورد تبلیغ باید انتخاب شود. دومین گام در آموزش طراحی پوستر: انتخاب فونت مناسب: هرگز انتخاب فونت مناسب را در طراحی پوستر فراموش نکنید. سعی کنید از یک فونت ساده و خوانا استفاده کنید تا مخاطبان محصول در اولین نگاه بتوانند به راحتی مطلب روی پوستر را بخوانند. سومین گام در آموزش طراحی پوستر: انتخاب شعار تبلیغاتی و هدف طراحی پوستر: پیش از طراحی پوستر، به دنبال یک شعار مناسب و جذاب با دیدگاه بازاریابی باشید تا بتوانید هدف از طراحی پوستر و تبلیغات را به مخاطب القا کنید. چهارمین گام در آموزش طراحی پوستر: دقت به چیدمان: سعی کنید از شلوغی در تصویر هر پوستر بپرهیزید در نظر داشته باشید چنانچه هر یک از قسمت‌ها به صورت به هم چسبیده و یا همان‌طور که در ابتدای این نوشتار ملاحظه کردید، بیش از ۵ قسمت باشد، مخاطب حتماً چند مؤلفه مهم از پوستر را نخواهد دید. پنجمین گام در آموزش طراحی پوستر: انجام تحقیقات بازاریابی: پیش از طراحی پوستر در هر موضوع، پوسترهای موجود در آن موضوع را جمع‌آوری کنید تا بتوانید برای طرح پوستر مورد نظر یک وجه تمایز و برتری با طراحی‌های انجام‌شده پیشین ایجاد کنید. در شکل زیر، نمونه‌هایی از پوستر آورده شده است:



شکل ۶- نمونه پوستر

فعالیت ۳۳



با برگزاری نمایشگاه و فراهم شدن زمینه آشنایی هنرجویان با وضعیت حقوق کودک در اسلام و ایران، و هدایت آنها به شکل مورد نظر (شکل ۲۰)، توضیحات کاملی در مورد حقوق کودک در اسلام ارائه دهید. برای افزایش آگاهی کودکان در زمینه حقوق کودک در اسلام، با معرفی منابع علمی و توضیح روش دسترسی و استفاده از منابع، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، با جست‌وجو و کسب اطلاعات علمی از این منابع، گزارشی در مورد تأثیر «نام نیکو» بر فرد تهیه کنند. گزارش گروه‌های

مختلف را برای کسب دلایل علمی و منطقی تر با مشارکت هنرجویان با هم مقایسه کنید. برای انجام این فعالیت و سایر فعالیت‌ها، فهرستی از منابع معتبر علمی در زمینه حقوق کودک به هنرجویان معرفی کنید. فهرست زیر می‌تواند در این زمینه استفاده شود:

- ۱ کتابچه راهنمای کارگاه‌های شناخت حقوق کودک، ترجمه مهدخت صنعتی و ناصر یوسفی، انتشارات کانون پرورش فکری کودکان، ۱۳۷۵.
 - ۲ اسلام و حقوق کودک، احمد بهشتی، انتشارات بوستان کتاب قم، ۱۳۸۵.
 - ۳ نقش مربیان و معلمان در پیشگیری و درمان کودک آزاری و غفلت از کودکان، دایان برودهرست، ترجمه شهرام محمد خانی، انتشارات: ورای دانش، ۱۳۸۱.
 - ۴ کودک آزاری، آقا بیگلویی و همکاران، انتشارات کتاب آوند دانش، ۱۳۸۰.
 - ۵ کودک آزاری و پیامدهای آن بر رشد روانی - اجتماعی کودکان آزار دیده، فردوس قماشچی، انتشارات معاونت اجتماعی و ارشاد ناجا، ۱۳۸۵.
 - ۶ حقوق کودک در ایران، فرناز فروزان، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم، ۱۳۹۰.
 - ۷ نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، خسرو باقری، انتشارات مدرسه، ۱۳۹۴.
 - ۸ اسلام و تعلیم و تربیت، ابراهیم امینی، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۴.
 - ۹ تربیت کودک از دیدگاه اسلام، مجید رشیدپور، تهران، انتشارات سازمان انجمن اولیاء و مربیان، ۱۳۷۸.
 - ۱۰ نگاهی به اصول و راهبردهای تربیت کودک با تأملی بر آیات و روایات، حسنعلی بختیار نصر آبادی، حسنعلی، اصفهان، انتشارات دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۸.
- در پایان می‌توانید با پرسش زیر ذهن جست‌وجو گر هنرجویان خود را بیشتر فعال کنید. در این مورد با آنها گفت‌وگو کنید و نظرات را جمع‌بندی نمایید:
- کشورهای اسلامی در جهت رسیدن کودکان به بالاترین حقوق خود چه اقداماتی باید انجام دهند؟

فعالیت ۳۴



با معرفی سایت پژوهشی معتبر اسلامی و آوردن مفاد حقوق کودک در جمهوری اسلامی ایران، در مورد مفاد آن و اجرای قانونمند آن در ایران با هنرجویان گفت‌وگو کنید و توجه آنها را به شکل مربوط هدایت کنید. سپس از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، هر گروه درباره یکی از مفاد حقوق کودک اسلام بروشوری تهیه کنند و در کلاس ارائه دهند. با برپایی نمایشگاهی از این بروشورها در هنرستان می‌توانید حقوق کودک در اسلام را به هنرجویان معرفی کنید.

فعالیت ۳۵



از هنرجویان بخواهید با جست‌وجو در منابع علمی معرفی شده، در گروه‌های کلاسی در مورد نهادهایی که بر اجرای حقوق کودک در ایران نظارت دارند، مانند سازمان بهزیستی، انجمن حمایت از کودک و غیره جست‌وجو کنند و نتیجه را به صورت بروشور در کلاس ارائه دهند. نمایشگاه مشترکی با بروشورهای فعالیت قبل در هنرستان برگزار کنید. می‌توانید پرسش زیر را در نمایشگاه به صورت مسابقه در بین هنرجویان مطرح و اجرا کنید و با هماهنگی مدیریت هنرستان جایزه‌ای نیز برای این کار اختصاص دهید: چه راهکارهایی برای اجرای حقوق کودک پیشنهاد می‌کنید؟

هدف توانمندسازی ۶-۱: فعالیت‌هایی برای شناخت کودک از حقوق خود طراحی و اجرا کند.

فعالیت ۳۶



نتیجه نمایشگاه افزایش سطح اطلاعات هنرجویان در زمینه حقوق کودک در اسلام و ایران و نحوه اجرای آن است. با مشارکت آنها و با توجه به شکل مربوط (۲۱)، در مورد روش‌های به‌کارگیری مواد حقوق کودک توضیحات خود را کامل کنید و از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، کارت‌های تصویری در مورد یکی از مواد حقوق کودک به زبان ساده برای کودکان تهیه کنند و در کلاس ارائه دهند. شماره تلفن اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی کشور ۱۲۳ را به هنرجویان معرفی کنید و در مورد خدمات آن از جمله خشونت‌های خانگی مانند کودک آزاری، همسر آزاری، سالمند آزاری، معلول آزاری، رانده شدن از منزل، فرار از خانه، اقدام به خودکشی و غیره توضیح دهید و روش استفاده صحیح از این خدمات را برای شرح دهید.

فعالیت ۳۷



دو فعالیت پایانی این پودمان در راستای مطالب مربوط به حقوق کودک است. بنابراین از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی با توجه به مطالب کتاب دانش فنی پایه سال دهم و پرورش مهارت‌های کلامی کودک، داستان و نمایشی در زمینه حقوق کودکان با هدف آموزش به آنها طراحی کنند. همچنین در مورد یک موضوع از حقوق کودک در اسلام نقاشی بکشند و کاردستی خلاق در این مورد بسازند.

نکته



در پایان هر پودمان شما می‌توانید با هماهنگی مدیریت و براساس مناسبت خاص مرتبط با کودک، نمایشگاهی چند منظوره در راستای فعالیت‌های پودمان به صورت یکجا و یک روزه اجرا کنید.

تمرین کنید



برای مروری بر این پودمان و کسب شایستگی در هنرجویان، از آنها بخواهید قسمت «تمرین کنید» را انجام دهند و پرسش‌های خود را در این زمینه در کلاس مطرح کنند.

خودارزیابی

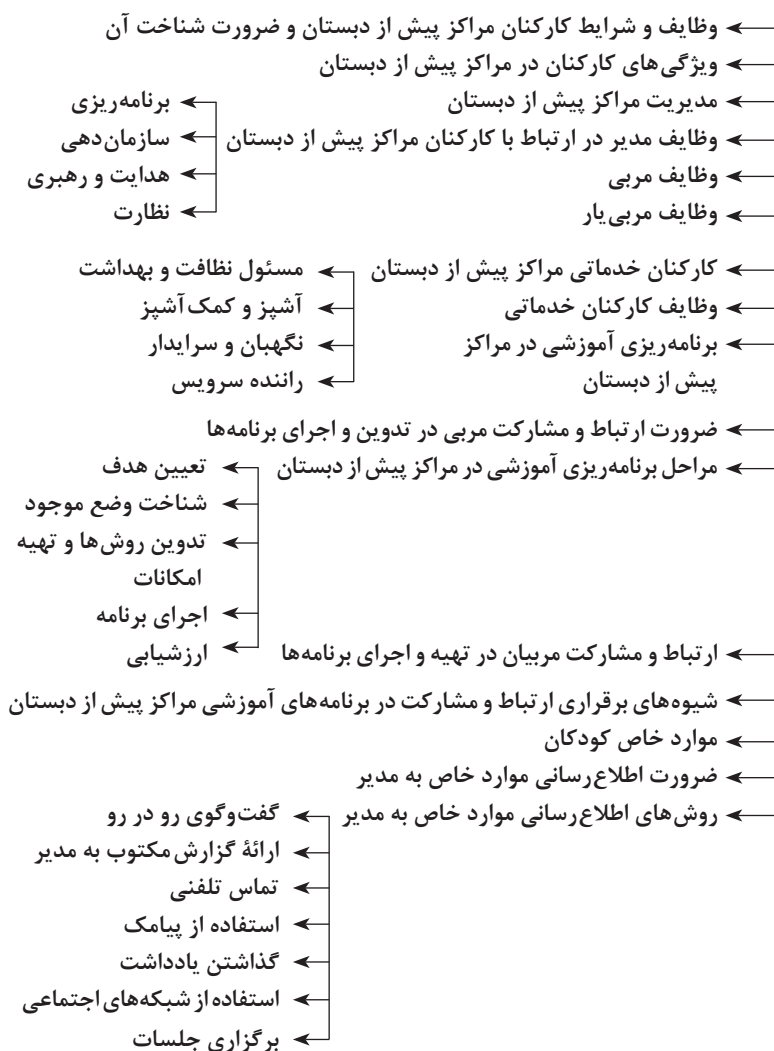


بعد از اتمام پودمان، از هنرجویان بخواهید با توجه به راهنمای «خودارزیابی» آن را کامل کنند و نتیجه را بررسی کنید. در صورت مشاهده مواردی که بیانگر کمبود آموخته‌های هنرجویان است، آنها را راهنمایی کنید و مطالب را در زمینه مربوط با آنها مرور کنید و اشکالات موجود را با طراحی تمرینات مختلف رفع کنید.

واحد یادگیری ۲

توسعه ارتباط و مشارکت مربی با مدیر

پودمان در یک نگاه



این قسمت دومین پودمان درس پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی است. زمان آموزش ۶۰ ساعت است که به صورت ۲۴ ساعت نظری و ۳۶ ساعت عملی تدریس می‌شود. بسته یادگیری این واحد شامل کتاب درسی، کتاب راهنمای هنرآموز و کتاب همراه هنرجو، فیلم و پوستر آموزشی است. مسیر یادگیری و ساعت آموزشی هر مرحله از این واحد یادگیری با احتساب ۴۰٪ نظری و ۶۰٪ عملی است. این واحد یادگیری مانند واحد یادگیری قبلی، با گروه‌بندی هنرجویان بر اساس اصول گروه‌بندی^۱ و نظارت بر فعالیتهای آموزشی آنها توسط شما انجام می‌شود.

هدف توانمندسازی ۲-۱: وظایف و شرایط کارکنان در مراکز پیش از دبستان را توضیح دهد.

فعالیت ۱



با بیان هدف کلی پودمان و هدف توانمندسازی (۲-۱) و ارتباط دادن مطالب این پودمان با پودمان قبل، هنرجویان را برای تدریس آماده کنید. از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، با توجه به بازدیدهایی که از مهدکودک داشته‌اند در مورد تجربه‌های خود از فضای آموزشی و کارکنان آن (مدیر، مربی، مربی یار و سایر کارکنان) گفت‌وگو کنند. آنها را به مشاهده شکل مربوط هدایت کنید و در مورد ضرورت و اهمیت شناخت وظایف کارکنان توضیح دهید. نظرات گروه‌های کلاسی را با مشارکت آنها جمع‌بندی کنید و نتیجه کلی را برای آنها ارائه دهید.

فعالیت ۲



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی با توجه به نتایج فعالیت قبل، در مورد ویژگی‌های کارکنان مراکز پیش از دبستان گفت‌وگو کنند و نتیجه آن را با هم مقایسه کنند. نظرات را جمع‌بندی کنید و فهرستی از این ویژگی‌ها را با مشارکت آنها در کلاس ارائه دهید، سپس در مورد هر کدام با استفاده از مثال‌های کاربردی و عینی، توضیحات کاملی ارائه دهید. از آنها بخواهید به نکته مهم زیر توجه کنند. در مورد اهمیت موضوع مطرح شده در نکته توضیح دهید.

نکته



تمامی کارکنان باید گواهینامه معتبر از مراکز ذی صلاح متناسب با شغل خود (مدیر، مربی، کمک مربی، آشپز، نظافتچی، راننده وسایل نقلیه، و غیره) داشته باشند.

فعالیت ۳



این فعالیت و فعالیت بعدی جزء فعالیت‌های تکمیلی برای تفهیم و افزایش شایستگی هنرجویان در موضوع مورد نظر است. با نتیجه‌گیری از فعالیت‌های قبل، از آنها بخواهید ویژگی‌های کارکنان را با توجه به اهمیت آنها براساس آنچه در کتاب مطرح شده است، رتبه‌بندی کنند و با نظر دوستان خود مقایسه کنند. همچنین از آنها بخواهید بر اساس نتیجه مقایسه نظرات و تجربیات خود، ویژگی‌های دیگری به این فهرست اضافه کنند و در مورد آنها گفت‌وگو کنند.

۱- برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد گروه‌بندی، به کتاب راهنمای درس مراقبت از سلامت کودک مراجعه کنید.

فعالیت ۴



این فعالیت نوعی موقعیت‌سنجی است و برای کسب شایستگی مورد نظر مفید است. هنرجویان این فعالیت را مانند فعالیت قبل با توجه به موقعیت مطرح شده می‌توانند آن را انجام دهند. از هنرجویان بخواهید تصور کنند برای کار در یک مرکز پیش از دبستان به مدیر آن مرکز مراجعه کرده‌اند. بعد از بیان ویژگی‌های کارکنان، لازم است آنها مهم‌ترین ویژگی‌هایی را که خودشان دارند، فهرست کنند. فهرست تهیه شده را با فهرستی که در فعالیت قبل و با مشارکت آنها کامل کرده بودید، مقایسه کنند و فهرستی جدید در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۵



بعد از مشخص شدن ویژگی‌های کارکنان مرکز پیش از دبستان و با توجه به اینکه پودمان در مورد ارتباط و مشارکت مربی با مدیر است، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، در مورد موقعیتی که در هنرستان شما مدیر وجود نداشته باشد و عوارض و مشکلات آن (نقش مؤثر مدیر) گفت و گو کنند و نظرات خود را در کلاس ارائه دهند. با جمع‌بندی نظرات آنها، ابتدا تعریفی از مدیریت مراکز پیش از دبستان ارائه دهید و سپس با مشارکت هنرجویان، استفاده از نظرات آنها و با توجه به شکل مربوط، در مورد وظایف چهارگانه مدیر در ارتباط با کارکنان مراکز پیش از دبستان توضیحات خود را ارائه دهید. توجه آنها را به نکته مهم زیر جلب کنید و در مورد آن با مراجعه به کتاب همراه هنرجوو استفاده از آیین‌نامه مربوط، با آنها گفت‌وگو کنید.

نکته



حداقل مدرک تحصیلی مدیر یک مرکز پیش از دبستان، کارشناسی و بالاتر در یکی از رشته‌های دانشگاهی است.

فعالیت ۶



برای تکمیل مطالب مربوط به وظایف مدیر از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، بروشورهایی در مورد وظایف مدیر در ارتباط با کارکنان مراکز پیش از دبستان تهیه کنند و در کلاس نمایشگاهی از آنها برگزار کنند. مجموعه‌ای از این بروشورها را در کارگاه به صورت نمایشگاه دائمی بایگانی کنید.

فعالیت ۷



با ارجاع آنها به کتاب همراه هنرجوو و دانش فنی پایه سال دهم، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی فعالیت از وظایف مدیر تهیه کنند. در مورد وظایف مدیر با استفاده از آموخته‌های آنها توضیحات کاملی ارائه کنید و از آنها بخواهید مهم‌ترین وظیفه مدیر را که می‌توانند انجام دهند، با ذکر دلیل مشخص کنند. دلایل خود را با نظرات هم‌کلاسی‌های خود مقایسه کنند.

فعالیت ۸



برای درک وظایف مربی، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، در مورد مهم‌ترین وظایف مربی را با مراجعه به کتاب همراه هنرجوو و دانش فنی پایه سال دهم جست‌وجو کنند و با توجه به مهارت خود و توضیحات پودمان اول، کارت‌های تصویری از نتایج به‌دست آمده درست کنند و در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۹



با ارجاع هنرجویان به کتاب همراه هنرجو، انجام پرسش و پاسخ از مطالب کتاب دانش فنی پایه سال دهم و مشاهده شکل مربوط با مشارکت آنها، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، در مورد نقش مربی‌یار در افزایش کیفیت آموزشی کودکان گفت‌وگو کنند و فهرستی از وظایف آنها را در کلاس تهیه کنند و نتیجه را ارائه دهند. توجه آنها را به نکته زیر در مورد مدرک تحصیلی مربی‌یار جلب کنید و در مورد راه‌های کسب مدرک مورد نظر برای این شغل با آنها گفت‌وگو کنید.

نکته



حداقل مدرک تحصیلی مربی و مربی‌یار یک مرکز پیش از دبستان، کاردانی یا بالاتر با اولویت رشته‌های مربی کودک و پیش از دبستان است.

فعالیت ۱۰



این فعالیت نمایشی را با توجه به اصول اجرای روش ایفای نقش^۱ و توضیحاتی که در فصل اول این کتاب آورده شده است، می‌توانید با هنرجویان اجرا کنید. از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی با مشخص شدن بازیگر آن و مطالب هر نقش، وظایف مربی و مربی‌یار را با موضوع آموزش بهداشت کودکان نمایش دهند. شما می‌توانید در نقش کارگردان باشید یا هر گروه کلاسی، کارگردان خود را از بین اعضا مشخص کند. برای کامل شدن اهداف این فعالیت، می‌توانید با طرح سؤال زیر هنرجویان را بیشتر به تفکر وا دارید. نتایج پاسخ هر گروه به سؤال را با مشارکت آنها جمع‌بندی کنید و فهرستی از مشکلات مربوط را تهیه کنید. اگر مربی و مربی‌یار به تعداد لازم در یک مرکز موجود نباشد، مرکز با چه مشکلاتی مواجه خواهد شد؟

فعالیت ۱۱



بعد از شناخت وظایف مدیر، مربی و مربی‌یار، لازم است سایر کارکنان مرکز پیش از دبستان معرفی شوند و هنرجویان با وظایف آنها آشنا شوند. بنابراین با استفاده از آیین‌نامه‌های کتاب همراه هنرجو و با مشارکت هنرجویان، سایر کارکنان و وظایف آنها را معرفی کنید و در مورد هر کدام توضیحات کاملی با توجه به شکل مربوط ارائه کنید. سپس موقعیت مطرح شده در این فعالیت را برای آنها توضیح دهید و از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، با مراجعه به کتاب همراه هنرجو، برای هر یک از کارکنان خدماتی (آشپز و کمک آشپز، مسئول نظافت و بهداشت، نگهبان و سرایدار و راننده سرویس سه وظیفه بنویسند. بعد از تهیه وظایف کارکنان خدماتی مرکز توسط هر گروه و مقایسه نتایج گروه‌ها با یکدیگر، نتایج را برای درک بهتر به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۱۲



این فعالیت در راستای هدف فعالیت زیر طراحی شده است. مانند فعالیت قبل، با طرح موقعیت مطرح شده در فعالیت، از هنرجویان بپرسید مادر این کودک برای ثبت نام فرزند به کمک چه افرادی نیاز دارد؟ هر فرد یا افراد چه وظایفی در این مورد انجام می‌دهند؟ با پاسخ به سؤالات اول و دوم، می‌توانید نتایج گروه‌ها را با یکدیگر مقایسه و جمع‌بندی کنید.

۱- به کتاب راهنمای هنرآموز درس مراقبت از سلامت کودک و کتاب حاضر مراجعه کنید.



در مورد سؤال زیر به عنوان سنجش پایانی از آموخته‌های هنرجویان در این قسمت، با آنها گفت‌وگو کنید تا با این سؤال تجربیات آنها را نیز بسنجید: شما چه وظایف دیگری برای کارکنان خدماتی پیشنهاد می‌کنید؟

هدف توانمندسازی ۲-۲: فهرست واریسی از وظایف و شرایط کارکنان مراکز پیش از دبستان را تهیه کند.



این فعالیت از نوع مهارتی است. لازم است برای انجام این فعالیت، مراحل تهیه فهرست واریسی را که قبلاً در درس پایه دهم تمرین کرده‌اند، یادآوری کنید و از آنها بخواهید با مراجعه به کتاب همراه هنرجو، مطالب پودمان و تجربیات خود، فهرست واریسی مربوط به وظایف کارکنان یک مرکز پیش از دبستان را تهیه کنند. با هماهنگی و نظارت شما، از یک مرکز پیش از دبستان بازدید کنند و در بازدید از آن، با توجه به فهرست واریسی تهیه شده، جدول زیر کامل کنند.

وظایف مدیر ^۱				
ردیف	وظایف	بله	خیر	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

وظایف مربی				
ردیف	وظایف	بله	خیر	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

۱- از هنرجویان بخواهید با مراجعه به کتاب همراه هنرجو، جدول را کامل کنند.

وظایف مربی بار				
ردیف	وظایف	بله	خیر	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

وظایف آشپز و کمک آشپز				
ردیف	وظایف	بله	خیر	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

وظایف نگهبان و سرایدار				
ردیف	وظایف	بله	خیر	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

وظایف راننده سرویس				
ردیف	وظایف	بله	خیر	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

هدف توانمندسازی ۲-۳: شیوه‌های ارتباط و مشارکت در تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی مراکز پیش از دبستان توسط مدیر را توضیح دهد.

فعالیت ۱۴



با توجه به موضوع این قسمت، یعنی برنامه‌ریزی آموزشی در مراکز پیش از دبستان، با روش پرسش و پاسخ و همیاری هنرجویان، ابتدا آموخته‌های آنها در این مورد را براساس مطالب کتاب دانش فنی پایه سال دهم، بسنجید، سپس از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی با توجه به مطالب خود، در مورد برنامه‌ریزی اردوی یک روزه برای هنرستان مثلاً به یک مکان زیارتی، پارک بانوان، گردش در جاهای تاریخی شهر و غیره گفت‌وگو کنند. نقش هر فرد را تعیین کنند و نتیجه برنامه‌ریزی خود برای این اردو را در کلاس ارائه دهند. نتایج گفت‌وگوهای گروه‌ها را جمع‌بندی کنید و تعریفی از برنامه‌ریزی، و نیز برنامه‌ریزی در مراکز پیش از دبستان با مشارکت آنها ارائه دهید.

فعالیت ۱۵



برای افزایش مهارت هنرجویان در برنامه‌ریزی، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی برای تهیه یک نشریه دیواری با موضوع «حفظ درختان جنگل» برنامه‌ریزی کنند، نقش و وظایف هر فرد را در گروه مشخص کنند و گزارش آن را در کلاس ارائه دهند. سپس برنامه‌ریزی گروه‌ها را با هم مقایسه کنید. با ارائه نتیجه مقایسه برنامه‌ریزی گروه‌ها، یک برنامه‌ریزی جامع را با مشارکت آنها برای تهیه این نشریه دیواری تنظیم کنید.

فعالیت ۱۶



از هنرجویان بخواهید با نتیجه‌گیری از فعالیت‌های قبلی در زمینه برنامه‌ریزی، در گروه‌های کلاسی، نمونه‌ای از برنامه‌ریزی‌های روزانه خود را ارائه دهند. در مورد برنامه‌ریزی برخی از آنها در کلاس گفت‌وگو کنید و فواید برنامه‌ریزی را با آنها به اشتراک بگذارید. سپس از گروه‌های کلاسی بخواهید در مورد مشکلات نداشتن برنامه‌ریزی در امور روزانه با هم گفت‌وگو کنند و نتیجه را در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۱۷



با نتیجه‌گیری از فعالیت قبل در مورد فواید برنامه‌ریزی و ضررهای نداشتن برنامه‌ریزی و با مشارکت آنها، در مورد ضرورت ارتباط و مشارکت مربی در تدوین و اجرای برنامه‌ها توضیح دهید. از آنها بخواهید در مورد نتایج مثبت ارتباط و مشارکت با مدیر و همکاران در تهیه و اجرای برنامه‌های مرکز پیش از دبستان گفت‌وگو کنند و نتیجه را به صورت فهرستی در کلاس ارائه دهند. فهرست‌ها را با مشارکت گروه‌ها با هم مقایسه کنید و فهرستی جامع در این زمینه تنظیم کنید.

فعالیت ۱۸



ابتدا در مورد مراحل برنامه‌ریزی آموزشی در مراکز پیش از دبستان با هدایت آنها به نمودار مربوط، با آنها گفت‌وگو کنید و با ارائه مثال‌های کاربردی از مراکز پیش از دبستان، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی در مورد برنامه‌ریزی برای مسافرت در تعطیلات عید به همراه خانواده و تعیین مراحل برنامه‌ریزی گفت‌وگو کنند و نتیجه را در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۱۹



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، با مقایسهٔ مراحل برنامه‌ریزی خود با مراحل علمی آن برای بازدید از یک مرکز آتش‌نشانی به همراه کودکان مراحل برنامه‌ریزی را مشخص کنند و برنامه‌ریزی گروه خود را در کلاس ارائه دهند. برای افزایش توانمندی هنرجویان در زمینهٔ برنامه‌ریزی، سؤال زیر را با آنها به اشتراک بگذارید و نتایج ارائه‌شده توسط گروه‌های کلاسی را جمع‌بندی کنید، سپس نتیجهٔ نهایی را در کلاس با مشارکت آنها ارائه دهید.

آیا برنامه‌ریزی فقط بر عهدهٔ مدیران مراکز پیش از دبستان است؟

فعالیت ۲۰



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، در مورد نقش مشارکت شوراهای دانش‌آموزی در اجرای برنامه‌های آموزشی هنرستان گفت‌وگو کنند و نتیجه را در کلاس ارائه دهند. با مشارکت آنها و نتیجه‌گیری از گفت‌وگوهای کلاسی، در مورد ارتباط و مشارکت مربیان در تهیه و اجرای برنامه‌ها و همکاری کارکنان مرکز پیش از دبستان در کسب موفقیت، با توجه به شکل مربوط توضیح دهید.

فعالیت ۲۱



برای افزایش توانمندی هنرجویان، بعد از توضیحات مربوط، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی هر گروه، یکی از نقش‌های مؤثر مربی در تدوین برنامه‌های مرکز پیش از دبستان را انتخاب کنند و در مورد آن با توجه به بازدیدها، آموخته‌ها و تجربیات خود، چند نمونه مثال ارائه دهند.

فعالیت ۲۲



برای اینکه در این هدف توانمندسازی هنرجویان بتوانند به کسب شایستگی مورد نظر برسند، انجام این فعالیت ضروری است. بنابراین از آنها بخواهید به عنوان یک مربی، برای برگزاری مناسبی مثلاً روز جهانی کودک در یک مرکز پیش از دبستان، در موارد طراحی برنامهٔ ویژه، آماده‌کردن کودکان و والدین برای اجرای برنامه‌ها و مشارکت فعال در اجرای برنامه‌ها، چگونگی مشارکت خود را به صورت عملیاتی توضیح دهند.

هدف توانمندسازی ۲-۴: فهرستی از شیوه‌های برقراری ارتباط و مشارکت در تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی مراکز پیش از دبستان را تهیه کند.

فعالیت ۲۳



با روش همیاری و انجام پرسش و پاسخ، ارتباط و مشارکت مدیر با سایر کارکنان را مرور کنید و با مشارکت هنرجویان، از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، در مورد شیوه‌های برقراری ارتباط و مشارکت مربی با مدیر و کارکنان گفت‌وگو کنند و فهرستی از این روش‌ها را در کلاس ارائه دهند. با مشارکت هنرجویان، فهرست‌ها را با هم مقایسه کنید و فهرستی کامل تنظیم کنید و در مورد آنها با استفاده از مثال‌ها و مشاهدهٔ شکل مربوط، توضیحات خود را کامل کنید.

فعالیت ۲۴



برای انجام این فعالیت، لازم است هنرجویان در گروه‌های کلاسی، با توجه به مهارت‌هایی که تاکنون در زمینه طراحی داستان کسب کرده‌اند، داستانی کوتاه در مورد یکی از روش‌های برقراری ارتباط و مشارکت مربی با مدیر و کارکنان، با تهیه کارت‌های تصویری، طراحی کنند و یکی از اعضا، کارت‌های تصویری مربوط به داستان را در کلاس برای سایر هنرجویان بخواند. از کارت‌های تصویری می‌توانید نمایشگاهی موقت در کلاس برگزار کنید.

فعالیت ۲۵



با توجه به مناسبت‌های خاص می‌توانید به همراه هنرجویان بازدید از نمایشگاه و جشنواره‌های پرورش فکری کودکان یا شهرداری، با موضوع فعالیت‌های آموزشی کودکان هماهنگ کنید. از هنرجویان بخواهید با توجه به شیوه‌های برقراری ارتباط و مشارکت مربی با مدیر و کارکنان، گزارشی از مشارکت مدیر با کارکنان در برگزاری این نمایشگاه یا جشنواره را در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۲۶



این فعالیت مانند فعالیت قبل در راستای افزایش مهارت هنرجویان در زمینه شیوه‌های برقراری ارتباط و مشارکت مربی با مدیر و کارکنان است. بنابراین از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی با مشارکت اعضا، نقاشی‌هایی از کودکان سنین پیش از دبستان تهیه کنند و نمایشگاهی از آنها را در کارگاه برگزار کنند. در تنظیم گزارش این نمایشگاه، نحوه مشارکت اعضای گروه در برپایی این نمایشگاه نقاشی را توضیح دهند.

فعالیت ۲۷



این فعالیت، انفرادی است و لازم است هنرجویان در بازدید از یک مرکز پیش از دبستان با مدیر آن در مورد روش‌های برقراری ارتباط با کارکنان و جلب مشارکت آنها در اجرای برنامه‌های مرکز مصاحبه کنند و فهرستی از این روش‌ها را در کلاس ارائه دهند. سپس فهرست خود را با فهرست ارائه‌شده در کتاب مقایسه کنند و آن را کامل کنند.

بیشتر بیندیشیم



برای کامل کردن فعالیت ۲۷ و افزایش دقت در مصاحبه با مدیر مرکز، می‌توانید با طرح سؤال زیر، ذهن هنرجویان خود را بیشتر به تفکر وادار کنید و با آنها گفت‌وگو کنید: چه شیوه‌های دیگری برای برقراری ارتباط و مشارکت در تدوین برنامه‌های آموزشی مراکز پیش از دبستان پیشنهاد می‌کنید؟

هدف توانمندسازی ۵-۲: شیوه‌های اطلاع‌رسانی موارد خاص کودکان به مدیر را توضیح دهند.

فعالیت ۲۸



از هنرجویان بخواهید تصاویر مربوط را با دقت مشاهده کنند. سپس از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی در مورد کودک گوشه‌گیر گفت‌وگو کنند و تعریفی از کودک خاص ارائه دهند. با جمع‌بندی نظرات و هدایت آنها به مشاهده شکل مربوط، در مورد «موارد خاص کودکان» و ضرورت شناخت این کودکان در یک مرکز با آنها گفت‌وگو کنید.

فعالیت ۲۹



با توضیحات تکمیلی در مورد «موارد خاص کودکان» و یادآوری منابع معتبر علمی، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی در این مورد از این منابع جست‌وجو کنند. سپس با مروری بر نحوه‌ی روش تهیه‌ی تابلوی اعلانات، از آنها بخواهید نتیجه را به صورت تابلوی اعلانات در کارگاه ارائه دهند. تابلوی اعلانات گروه‌های کلاسی را برای مشاهده‌ی سایر هنرجویان در کارگاه به نمایش بگذارید.

فعالیت ۳۰



با توجه به ضرورت آشنایی مربی با این گروه از کودکان، لازم است هنرجویان نکته‌ای مهم در این رابطه یاد بگیرند. از آنها بخواهید در گروه‌های کلاسی، در مورد ضرورت اطلاع‌رسانی موارد خاص کودکان به مدیر گفت‌وگو کنند و نتیجه را در کلاس ارائه دهند. نظرات آنها را جمع‌بندی کنید و توضیحات کاملی را در این مورد با آنها به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۳۱



با مروری بر چگونگی اجرای روش ایفای نقش، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، یکی از اختلالات رفتاری کودکان را در نظر بگیرند، درباره‌ی آن داستان مربوط را بنویسند و با مشخص کردن نقش هر فرد، موضوع نمایش را در کارگاه برای سایر هنرجویان اجرا کنند. لازم است به عنوان ناظر بر محتوای داستان و اجرای نقش‌ها، راهنمایی‌های لازم را ارائه کنید. برای ایجاد چالش ذهنی بیشتر در این رابطه در مورد سؤال زیر با آنها گفت‌وگو کنید:

برای سرعت بخشیدن اطلاع‌رسانی موارد خاص به مدیر، چه راهکارهایی را پیشنهاد می‌کنید؟

می‌توانید این سؤال را قبل از اجرای نمایش برای آنها مطرح کنید تا محتوای نمایش آنها کامل‌تر شود.

هدف توانمندسازی ۶-۲: گزارشی از روش اطلاع‌رسانی موارد خاص توسط مربی به مدیر را تهیه کند.

فعالیت ۳۲



برای اینکه هنرجو به عنوان یک مربی بتواند «موارد خاص کودکان» را به مدیر اطلاع دهد، لازم است با روش‌های صحیح اطلاع‌رسانی آشنا شود. با نتیجه‌گیری از فعالیت‌های قبلی، از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، با توجه به شکل مربوط در مورد این روش‌های اطلاع‌رسانی به مدیر، گفت‌وگو کنند و فهرستی از این روش‌ها را در کلاس ارائه دهند. نظرات را با مشارکت آنها جمع‌بندی کنید و در مورد این روش‌های اطلاع‌رسانی توضیح دهید.

فعالیت ۳۳



با ارائه‌ی توضیحات خود در مورد روش‌های اطلاع‌رسانی، با استفاده از مثال‌های عینی از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، هر گروه، یکی از این روش‌های اطلاع‌رسانی را انتخاب کنند و با روش ایفای نقش و مشخص شدن نقش هر عضو گروه، آن را در کارگاه اجرا کنند. تأکید کنید بعد از به کار بردن هر کدام از روش‌ها، لازم است گزارشی از فعالیت خود برای ارائه به مدیر تنظیم کنند.

فعالیت ۳۴



از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی، مورد خاص کودک را در موقعیت مطرح شده در فعالیت مطالعه کنند. سپس روش اطلاع‌رسانی این مورد به مدیر را با ذکر دلایل مشخص کنند. بعد از انتخاب روش اطلاع‌رسانی، داستانی را با توجه به تجربیات آموزشی خود در مورد انجام این روش بنویسند و در کلاس ارائه دهند. در پایان گزارش کتبی آن را برای مدیر تهیه کنند و در کلاس ارائه دهند.

فعالیت ۳۵



این فعالیت انفرادی است و برای تمرین مهارت بیشتر در به‌کارگیری روش‌های اطلاع‌رسانی موارد خاص به مدیر است. بنابراین لازم است هر هنرجو مورد خاص یکی از کودکان کلاس خود را با استفاده از روش یادداشت، به اطلاع مدیر برساند. بعد از تنظیم یادداشت، هر هنرجو آن را برای سایر هنرجویان بخواند.

فعالیت ۳۶



در آخرین فعالیت این قسمت و با یادآوری منابع علمی معتبر از هنرجویان بخواهید در گروه‌های کلاسی در مورد «روش‌های اطلاع‌رسانی موارد خاص کودکان به مدیر» از منابع علمی جست‌وجو کنند و نتیجه را به صورت تابلوی اعلانات در کارگاه ارائه دهند. سؤال ذهن‌انگیزی زیر را برای هنرجویان مطرح کنید تا بتوانند اطلاعات کامل‌تری را جست‌وجو کنند.

چه روش‌های دیگری برای اطلاع‌رسانی موارد خاص کودکان به مدیر می‌شناسید؟ برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد تابلوی اعلانات از مطالب زیر می‌توانید استفاده کنید.

دانشتنی‌های هنرآموز



یک تابلوی اعلانات، سطحی است که برای نمایش پیام‌های عمومی، به عنوان مثال تبلیغات خرید و فروش یا معرفی موضوعات و مناسبت‌ها به کار می‌رود. تابلوهای اعلانات بیشتر از موادی مانند چوب‌پنبه برای تسهیل در اعلام پیغام‌ها ساخته می‌شوند. همچنین تابلوهای اعلانات می‌توانند در شبکه‌های کامپیوتری نیز استفاده شوند تا مردم پیام‌های خود را آنجا بنویسند و عده دیگری آنها را ببینند و بخوانند. تابلوهای اعلانات در محیط‌های ویژه‌ای چون مراکز پیش از دبستان، مدارس و سایر آموزشگاه‌ها مانند دانشگاه‌ها و مراکز خدماتی شایع‌ترند. خوابگاه‌ها، راهروها و کیوسک‌های تبلیغاتی محیط‌هایی هستند که اغلب دارای تابلوهای اعلاناتی هستند که به صورت پراکنده نصب شده‌اند.

امروزه تالارهای گفت‌وگو به مکانی جهانی تبدیل گردیده‌اند و جایگزین تابلوهای اعلانات سنتی شده‌اند. یک تابلوی اعلانات برخط (آنلاین) می‌تواند همان هدفی را دنبال کند که یک تابلوی اعلان فیزیکی دنبال می‌کند.

تابلوهای اعلانات مغناطیسی نیز جایگزین بسیار مناسبی برای تابلوهای اعلانات چوب‌پنبه‌ای هستند، زیرا این تابلوها مشکلاتی نظیر از بین رفتن پس از استفاده زیاد را ندارند.



شکل ۷- نمونه تابلوی اعلانات

تمرین کنید



با هدف مروری بر مطالب پودمان و کسب شایستگی در هنرجویان، از آنها بخواهید قسمت «تمرین کنید» را انجام دهند و پرسش‌های خود را در این زمینه در کلاس مطرح کنند.

خودارزیابی



بعد از اتمام تدریس این پودمان، از هنرجویان بخواهید با توجه به راهنمای «خودارزیابی» آن را کامل کنند و نتیجه را بررسی کنید. در صورت مشاهده مواردی که بیانگر کمبود آموخته‌های هنرجویان است، آنها را راهنمایی کنید و مطالب را در زمینه مربوط به ایشان مرور نمایید، سپس اشکالات موجود را با طراحی تمرینات مختلف رفع کنید.